

ČESKÁ BIBLE V PRŮBĚHU STALETÍ

RUKOPISNÁ
•
TIŠTĚNÁ
•
DIGITÁLNÍ

STRUČNÝ PŘEHLED ČESKÝCH BIBLÍ VYDANÝ
K PUTOVNÍ VÝSTAVĚ ČESKÁ BIBLE V PRŮBĚHU STALETÍ.
VÝSTAVA BYLA ZAHÁJENA V SENÁTU PARLAMENTU ČR
V PRAZE 2002, V GALERII KAROLINUM UNIVERZITY
KARLOVY V PRAZE 2003 A DÁLE V MNOHA DALŠÍCH
MĚSTECH V ČESKÉ REPUBLICE I V ZAHRANIČÍ, V POLSKU,
V MAĎARSKU A NA SLOVENSKU.

1995 - Theophilos Library 3 - program obsahuje 66 knižních titulů, Bible v různých jazycích včetně českých překladů. Program umožňuje tisk vybraných pasáží z textu a vytváření vlastního slovníku, bohatý zdroj studijních materiálů.

1997 - Bible LOGOS 97 - tato verze obsahuje ekumenický, kralický, anglický KJV, překlad Bible a Novou smlouvu. Můžete porovnávat vedle sebe biblické verše v různých překladech. Program umožňuje vyhledávání slov, zobrazí seznam všech výskytů požadovaného slova.

1998 - BibleWorks 4 - studijní vyhledávací program pro práci s biblickými texty. Mimo jiné obsahuje 58 překladů Bible ve 20 jazycích, 4 české překlady, 9 textů v orig. jazycích s plnou interpunkcí a punktací, 7 srovnávacích databází, 5 řeckých slovníků a lexikonů, 3 hebrejské slovníky alexikony. Program BibleWorks pomůže číst řecké a hebrejské texty.

1999 - Kniha knih Bible pro malé i velké
5 MC, 5 CD, 115 vyprávěných biblických příběhů.

2001 - Objevujeme Bibli, dva díly - videokazety,
dokument o nejčtenější knize světa.

*Světlem pro mé nohy je tvé slovo,
osvěcuje moji stezku. Žalm 119,105*

Kompletní Bible byla již přeložena do 422 jazyků, Nový zákon existuje v 1079 překladech a jednotlivé knihy byly přeloženy do 876 řečí. Bible a její jednotlivé knihy byly přeloženy do 2 377 jazyků. Koncem roku 2004 to bylo o 22 nových překladů více než rok před tím. Kompletní Bible a jednotlivé biblické knihy jsou ročně vydávány a rozšiřovány v milionových nákladech.

Vydavatel: SPOLEČNOST PŘÁTEL ČESKÉ BIBLE o.s.,
Rachamím, Křivenická 413/16, 181 00 Praha,
e-mail: a.kubickova@volny.cz
a JUDr. František Talián - "FORTUNA" nakladatelství,
Ostrovní 30 110 00 Praha, e-mail: odbyt@fortuna.cz
5. vydání, scénář a design A. M. Kubíčková a kolektiv, foto P. Paul
Vytiskla Tiskárna Libertas, a.s., Drtinova 10, Praha 5

XIX. století

- 1808 - Prešpurská Bible** - vycházející z kralického textu, vydal J. Palkovič
- 1830 - 1831 - Biblia Sacra** - Starý a Nový zákon, novější vydání Kralické Bible
- 1863 - Biblia Sacra** - Růžičkovo vydání Kralické Bible k tisíciletému výročí obrácení Slovanů na křesťanskou víru
- 1887 - Biblí svatá** - podle posledního kralického vydání z roku 1613

XX. století

- 1917 - 1925 Biblí česká**,
překlad J. Hejčla a J. L. Sýkory
- 1925 - Biblí svatá** - novější vydání Kralické Bible
- 1934 - Nový zákon**, překlad Fr. Žilky, 1. vydání
- 1940 - Biblí svatá** - biblický text podle původního vydání kralického z let 1579 - 1593,
ale bez poznámek
- 1942 - Biblí svatá** - novější vydání Kralické Bible
z období nacistické okupace
- 1947 - Nový zákon** překlad R. Cola
- 1948 - Nový zákon**, překlad P. Škrabala
- 1969 - Nový zákon**, překlad O. M. Petrů, 2. vydání
- 1979 - Bible - Písmo svaté Starého a Nového zákona**
Ekumenický překlad, 1. vydání.

V roce 1961 byla z iniciativy ČCE ustavena ekumenická překladatelská komise. Jejím cílem byl nový, moderní překlad Písma svatého. Po dlouholetém úsilí odborníků celkem z pěti církví vyšel v roce 1979 první Český ekumenický překlad Bible věnovaný 400. výročí Kralické Bible.

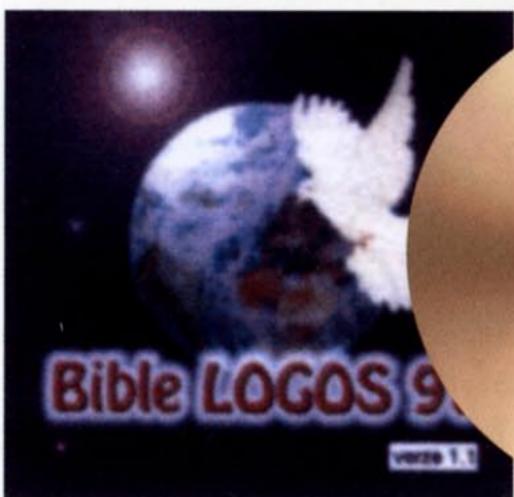
- 1985 - Bible - Písmo svaté Starého a Nového zákona** - 1. vydání ekumenického překladu s deuterokanonickými knihami
- 1991 - Nový zákon** (ekumenický překlad) s výkladovými poznámkami
- 1994 - Bible svatá** - nová sazba textu
Bible kralické
- 1995 - Bible - Písmo svaté Starého a Nového zákona**, ekumenický překlad, 10. vydání
- 1996 - Bible - Písmo svaté Starého a Nového zákona**, včetně deuterokanonických knih,
7. vydání
- 1996 - Nový zákon, Žalmy, Přísloví**
ekumenický překlad, 3. vydání

XX. - XXI. století

- 2001 - Bible** - nově opravené revidované vydání
ekumen. překlad, 1. vydání

Digitální Bible na CD-ROM

Bible na digitálních multimediálních nosičích s mnoha jazyčnými aplikacemi včetně českých překladů Bible, lexikony, slovníky, nahrávka písni, nejznámější oddíly Bible načteny k poslechu, vyhledávací a srovnávací programy slov a nejznámější oddíly Bible, komentáře, mapy.

Svatováclavská Bible titulní list Nového zákona

XVIII. století

- 1712 - 1715 - Svatováclavská Bible,**
Starý zákon - 1. vydání
- 1720 - Nový zákon Klejchův** (exilové vydání)
- 1722 - Hallská Bible** - první vydání celé Bible
v exilu, text vychází z Kralické Bible
- 1745 - Hallská Bible** - 2. vydání
- 1766 - Hallská Bible** - 3. vydání
- 1769 - 1771 - Svatováclavská Bible** (tři díly)
- 1778 - 1780 - Biblí česká zvaná Císařská**
3. vydání Svatováclavské Bible z podnětu
Marie Terezie jako Bible pro lid (2 díly)
- 1787 - Prešpurská Bible** - 1. vydání exilové
vydání podle kralického textu
„Bible hallské“ z r. 1766

XVII. století

- 1601 - Kralická Bible, díl šestý - 2. vydání
1613 - Kralická Bible, jednodílná - 2. vydání
poslední Kralické vydání, z něhož vychází
většina novodobých reedic Kralické Bible

Bible kralická šestidílná titulní list
1. Knihy královské

- 1613 - Bible Samuela Adama z Veleslavína
1658 - Manualník - Komenského výtah
z Kralické Bible
1677 - Svatováclavská Bible, Nový zákon
1. vydání

Bible - nejčtenější a nejrozšířenější kniha světa - má mezi všemi knihami nezastupitelné místo. Pro miliardy lidí byla a je životodárným a osvobožujícím poselstvím, jímž se sděluje a sdílí s lidmi sám Bůh, sděluje své záměry a oznamuje svou vůli, pro množství ostatních je přinejmenším jedním z úhelných kamenů lidské kultury. Bible je spíše knihovnou než knihou, sestává z mnoha spisů, které vznikaly během doby delší než tisíc let. Je těžké jí správně porozumět, pokud nemáme k dispozici množství informací o době a okolnostech jejího vzniku, o různých literárních žánrech, kterými k čtenáři její sdělení promlouvají a o specifických symbolických obrazech, které její autoři znali a používali a které nám už nejsou běžně srozumitelné.

Snahy přeložit Bibli do různých jazyků a přiblížit její poselství mentalitě různých dob a národů povzbudily nebývalou měrou rozvoj národních literatur, filozofického myšlení i různé druhy umění. Představme si jen na chvíli, jak radikálně by zchudla pokladnice naší národní kultury - od architektury, literatury, hudby, malířství a sochařství po lidová úsloví a lidovou kulturu - kdyby z ní zmizelo vše, co je nějakým způsobem inspirováno motivy a příběhy, které přinesla Bible.

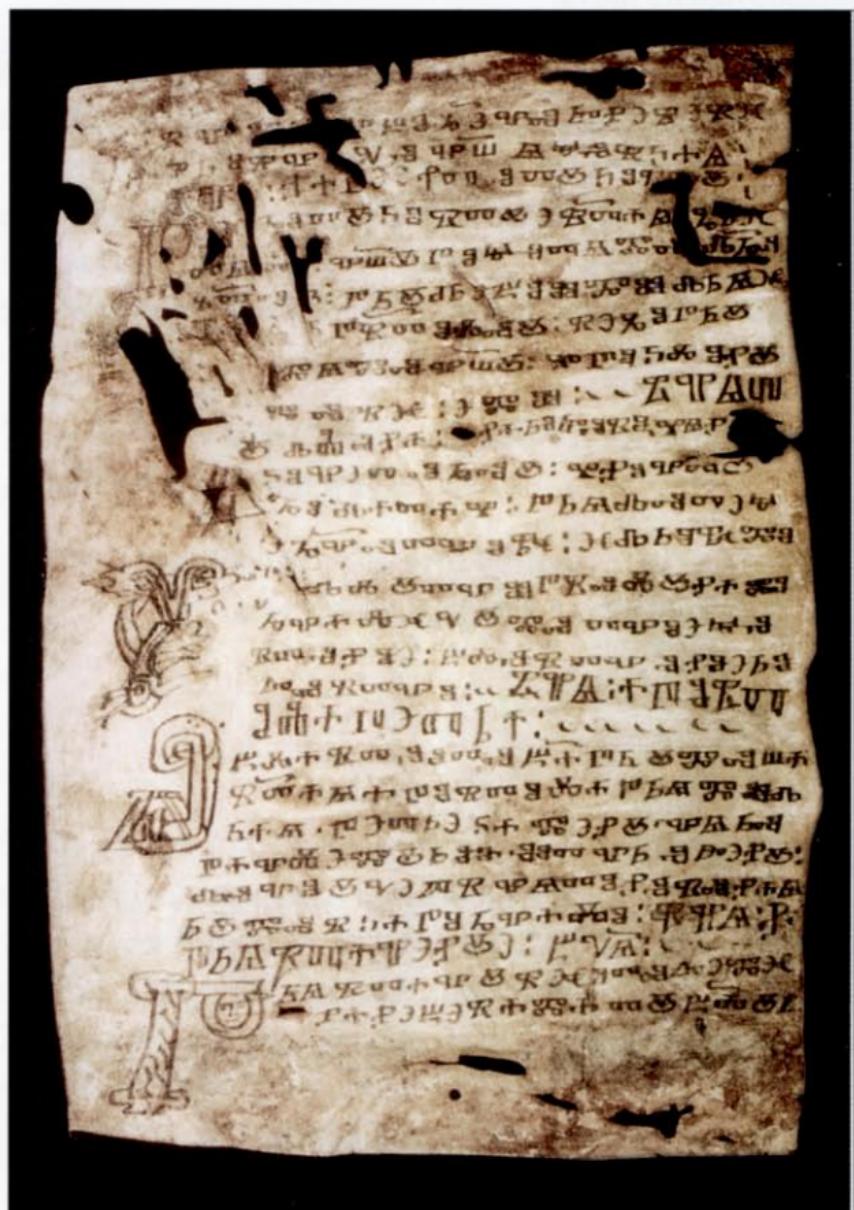
Přeji výstavě, která již osloivila tak mnoho návštěvníků, aby vnesla do našeho prostředí úctu k hodnotám, které po údobích úpadku vždy znova pozdvihují člověka a společnost. Jsou to právě ty hodnoty, které tvoří společný duchovní základ velké rodiny evropských národů, do níž celou svou kulturou, dějinami náležíme. K evropské jednotě se nás národ nedávno znova přihlásil svobodnou volbou - také proto je důležité, abychom si právě v této dějinné chvíli připomenuli kořeny, z nichž Evropa vyrůstala a které neztratily nic ze své závažnosti.

Prof. PhDr. Dr. Tomáš Halík
Prezident České křesťanské akademie

Rukopisné Bible

IX. - XI. století

Cyrilometodějský překlad Bible
do staroslověnštiny (nedochoval se)
Kyjevské listy, hlaholská památka

Pražské hlaholské zlomky, dva perga-
menové listy, text staroslověnský, psaný
hlaholicí. Před polovinou 11. stol., Čechy

XIV. století

1360 - Dráždanská neboli Leskovecká Bible
první překlad celé Bible do slovanského
jazyka, v r. 1914 shořel v Lovani

Stvoření světa s akantovými rozvilinami
a znaky na bordurách Bible Litoměřicko-
třeboňská (svazek I. 1411)

XV. století

1411 - 1414 Litoměřicko-třeboňská Bible

1417 - Olomoucká Bible

1420 - 1430 Boskovická Bible

1432 - Duchkova Bible

1432 - 1435 Padeřovská Bible

1450 - Mlynářčina (Táborská) Bible

Sv. Pavel posílá posla do Korintu
Bible Litoměřicko-třeboňská
(svazek III. 1414)

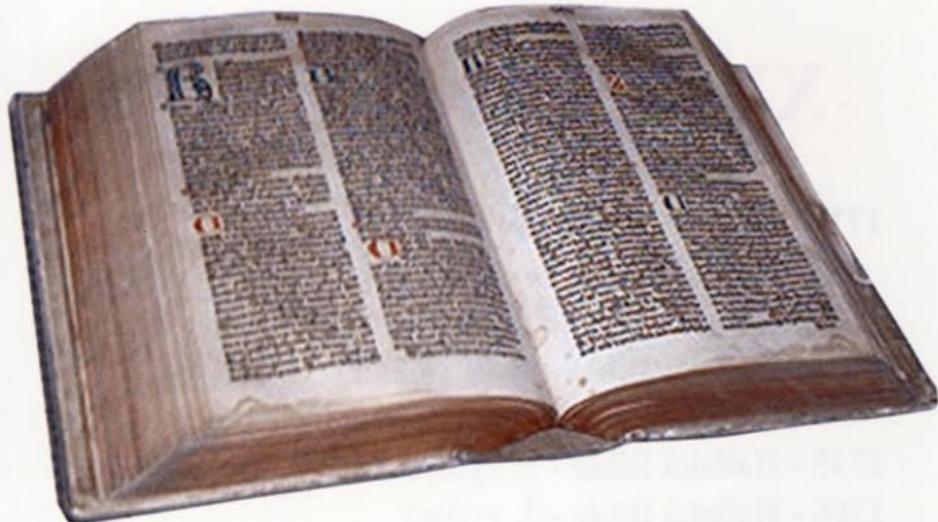
Tištěné Bible

Všechny česky vytisklé Bible měly název "Biblí česká" (později i »svatá«). K jejich praktickému rozeznání se vžil zvyk nazývat je podle místa jejich vzniku nebo podle jejich tiskařů. České Bible ze XIV. až počátku XVII. století měly text přeložený z tzv. Vulgáty (obecné Bible), kterou přeložil do latiny otec sv. Jeroným (348-420). Vyjimku mezi českými překlady Bible tvoří šestidlná Kralická Bible (1579 -1593/94), přeložená z původních jazyků - Starý zákon z hebrejštiny a Nový zákon z řečtiny.

XV. století

1488 - Pražská Bible

1489 - Kutnohorská Bible

Pražská Bible utrpěla povodněmi v r. 2002,
zrestaurovaná v r. 2003

Od vynálezu knihtisku asi v r. 1445 se vydání Biblí šířilo mnohem rychleji, již r. 1488 byla u nás vydána tiskem jako první Pražská Bible.

XVI. století

- 1506 - Benátská Bible**
- 1529 - Severinova Bible** - 1. vydání
- 1537 - Severinova Bible** - 2. vydání
- 1540 - Norimberská Bible**
(přetisk 2. vydání Severinovy Bible)
- 1549 - Melantrichova Bible** - 1. vydání
(též Bible Netolického)
- 1551 - Nový zákon B. Netolického**
- 1556 - 1557 - Melantrichova Bible** - 2. vydání
- 1560 - 1561 - Melantrichova Bible** - 3. vydání
- 1564 - Blahoslavův Nový Zákon** - 1. vydání
- 1568 - Blahoslavův Nový Zákon** - 2. vydání
- 1570 - Melantrichova Bible** - 4. vydání
- 1577 - Malantrichova Bible** - 5. vydání
- 1579 - 1593/94 - Kralická Bible** - šestidílná
s poznámkami, Starý zákon pět dílů,
Nový zákon jeden díl
- 1596 - Kralická Bible** - jednodílná

Kralická Bible »šestidílk«